

Sygn.akt III AUa 377/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Barbara Orechwa-Zawadzka (spr.)

Sędziowie: SA Sławomir Bagiński

SA Dorota Elżbieta Zarzecka

Protokolant: Ewa Daniluk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 sierpnia 2019 r. w B.

sprawy z odwołania J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji wnioskodawcy J. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 9 maja 2019 r. sygn. akt III U 193/19

oddala apelację.

SSA Sławomir Bagiński SSA Barbara Orechwa-Zawadzka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 07.12.2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1270 ze zm.) odmówił J. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy w Suwałkach, który rozpoznawał odwołanie J. S. od tej decyzji, wyrokiem z dnia 9 maja 2019 r. oddalił odwołanie.

Z ustaleń Sądu wynikało, iż J. S. (ur. (...)) w dniu 27.09.2018r. wystąpił z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Lekarz orzecznik stwierdził u odwołującego trwałą całkowitą niezdolność do pracy wskazując, że całkowita niezdolność do pracy powstała 17.04.2017r. W związku ze zgłoszonym zarzutem wadliwości sprawę skierowano do komisji lekarskiej, która potwierdziła, że wnioskodawca jest trwale całkowicie niezdolny do pracy, natomiast niezdolność powstała 15.04.2017r.

Sąd poczynił ustalenia co do aktualnego stanu zdrowia wnioskodawcy, dopuszczając na tę okoliczność dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych odpowiednich specjalności, mając na uwadze rodzaj rozpoznanych u niego schorzeń. Biegli

lekarze z zakresu kardiologii, chorób wewnętrznych i gastrologii rozpoznali u wnioskodawcy: stan po amputacji obu kończyn dolnych z powodu miażdżycy zarostowej tętnic kończyn dolnych, ropne zapalenie prawego kikuta oraz przebyty zawał serca (...) w 2015r. i przebyte (...) w 2017r. Zaopiniowali, że rozpoznane schorzenia, ich przebieg i stopień zaawansowania powodują niezdolność do samodzielnej egzystencji od 02.03.2018r. na stałe. Natomiast niezdolność do samodzielnej egzystencji była poprzedzona całkowitą niezdolnością do pracy od 01.04.2017r. Ponadto od ostatniego badania z 13.11.2018r, nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawcy. Biegli podkreślili, iż brak jest jakichkolwiek danych w dokumentacji medycznej, aby całkowita niezdolność do pracy powstała w okresie wcześniejszym tj. przed 01.04.2017r. Wskazali również, iż w trakcie badania stwierdzili u wnioskodawcy znaczne upośledzenie sprawności ruchowej i za datę powstania niezdolności do samodzielnej egzystencji przyjęto datę wydania orzeczenia przez (...) ds. Niepełnosprawności w S., tj.02.03.2018r.

Sąd stwierdził, iż zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1270) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy;
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów;
- 4) nie ma ustalonego prawa do emerytury z Funduszu lub nie spełnia warunków do jej uzyskania.

Zgodnie z art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego (art. 57 ust. 1 pkt 2), uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat. Okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Następnie Sąd przytoczył przepisy art.12 i 13 w/w ustawy zawierające definicję i kryteria ustalenia niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy uznał, że kwestia istnienia u odwołującego niezdolności do pracy była bezsporna. Na etapie postępowania przed organem rentowym potwierdzone zostało, że jest on niezdolny do pracy całkowicie i na stałe. Na etapie postępowania sądowego ustalono dodatkowo, że odwołujący jest również niezdolny do samodzielnej egzystencji. W postępowaniu sądowym de facto nie uległa znaczącej korekcie data, od której należy uznać odwołującego za całkowicie niezdolnego do pracy. Zgodnie z przytoczonymi wyżej regulacjami prawnymi, prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy nie przysługuje wyłącznie z powodu istnienia niezdolności do pracy, ale konieczne jest, aby powstała ona w konkretnym okresie (trwania ubezpieczenia lub przed upływem 18 miesięcy od powstania tytułu ubezpieczenia) i odwołujący musiał wykazać, że w dziesięcioleciu poprzedzającym powstanie niezdolności do pracy czyli od 01.04.2007r. do 01.04.2017r. posiada co najmniej 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Z powodu braku 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych, mimo istnienia niezdolności do pracy, prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy mu nie przysługuje. Sąd stwierdził, że wnioskodawca nie spełnia też warunku do przyznania renty z art. 58 ust.4 ustawy. Z tych względów Sąd I instancji oddalił odwołanie (art. 477¹⁴§ 1 kpc).

Apelację od powyższego wyroku złożył J. S., nie precyzując zarzutów ani wniosków apelacyjnych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną dokonaną przez Sąd I instancji i przyjmuje je za własne, wobec czego nie jest potrzebne ponowne ich przytaczanie.

J. S. nie wskazał w apelacji zarzutów ani wniosków apelacyjnych, podniósł jedynie, iż nie przewidział swojej choroby oraz tego, że zostanie osobą niepełnosprawną i niezdolną do samodzielnej egzystencji. Podał też, że leczy się od 2006 r. Obecnie został bez środków do życia.

Należy podkreślić, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych warunkiem przyznania prawa do świadczeń jest spełnienie warunków przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zarówno organ rentowy, jak i sąd orzekający nie mają możliwości zastosowania zasad współzycia społecznego i przyznania prawa do świadczenia mimo niespełnienia tych warunków. Natomiast w myśl art.83 w/w ustawy ubezpieczonym oraz pozostałym po nich członkom rodziny, którzy wskutek szczególnych okoliczności nie spełniają warunków wymaganych w ustawie do uzyskania prawa do emerytury lub renty, nie mogą – ze względu na całkowitą niezdolność do pracy lub wiek – podjąć pracy lub działalności objętej ubezpieczeniem społecznym i nie mają niezbędnych środków utrzymania, Prezes Zakładu może przyznać w drodze wyjątku świadczenia w wysokości nieprzekraczającej odpowiednich świadczeń przewidzianych w ustawie (świadczenie w drodze wyjątku).

W tym celu należy złożyć stosowny wniosek do Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Jak prawidłowo stwierdził Sąd I instancji, stan zdrowia wnioskodawcy, wywołujący u niego całkowitą niezdolność do pracy na trwale od kwietnia 2017 r., a jak uznali biegli sądowi z zakresu chorób wewnętrznych i kardiologii, również niezdolność do samodzielnej egzystencji od 2 marca 2018 r., był bezsporny, nie został bowiem zakwestionowany przez wnioskodawcę ani przez organ rentowy. To, że wnioskodawca – jak twierdzi w apelacji – pozostawał pod opieką lekarza od 2006 r. nie oznacza, że już wówczas, a zwłaszcza przed kwietniem 2017 r. był osobą niezdolną do pracy.

J. S. udowodnił łączny staż ubezpieczeniowy 13 lat 7 miesięcy i 17 dni. Jak wynika z karty przebiegu zatrudnienia (k.52 – 53 akt ZUS), ma długie przerwy w okresach ubezpieczenia (od 16 listopada 1998 r. do 29 czerwca 2005 r. i od 30 grudnia 2005 r. do 6 lipca 2014 r.). W wyniku tego stanu rzeczy wnioskodawca nie legitymuje się wymaganym okresem ubezpieczenia wynoszącym 5 lat w 10 – leciu poprzedzającym powstanie niezdolności do pracy (od 15 kwietnia 2007 r. do 14 kwietnia 2017 r. udowodnił okres ubezpieczenia 1 rok 8 miesięcy i 22 dni), oraz w 10-leciu poprzedzającym złożenie wniosku (od 27 września 2008 r. do 26 września 2018 roku udowodnił okres ubezpieczenia 1 rok 8 miesięcy i 25 dni). Niespełnienie w/w warunków stażowych, określonych w art. 57 ust.1 pkt 2) i art. 58 ust.1 pkt 5), ust.2, uniemożliwia przyznanie wnioskodawcy prawa do renty, bowiem wszystkie warunki wymienione w art. 57 ust.1 pkt 1), 2) i 3) muszą być spełnione łącznie.

Zasadnie Sąd I instancji ustalił, iż J. S. nie spełnia również warunków do przyznania renty z art. 58 ust.4 w/w ustawy, bowiem nie udowodnił posiadania co najmniej 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

Biorąc to wszystko pod uwagę Sąd Apelacyjny nie miał podstaw do uwzględnienia apelacji, i uznając wyrok Sądu I instancji za zgodny z prawem orzekł na podstawie art. 385 kpc o oddaleniu apelacji J. S.-

SSA Sławomir Bagiński SSA Barbara Orechwa-Zawadzka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka